

Profesora Osolsobě MAPA SÉMIOTIKY

Aneb malý komentář ke knize Mnoho povyku pro sémiotiku
(tj. dohra k veškeré sémiotce)

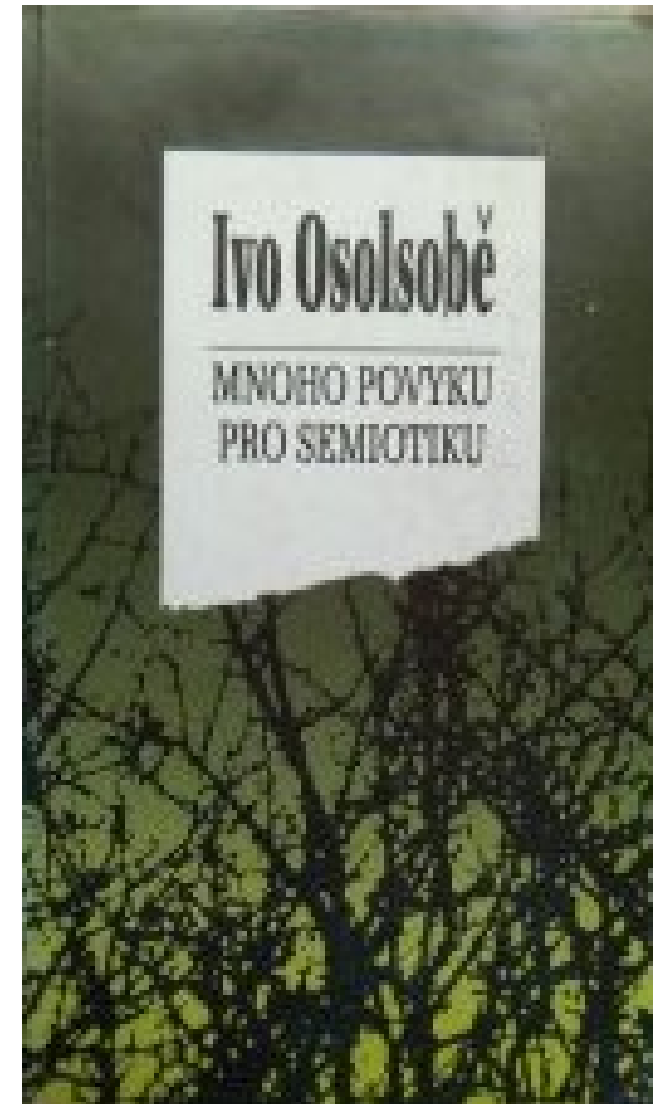
Všechny skutečnosti jeviště, dramatikovo slovo, herecký projev, jevištní osvětlení – to všechno jsou skutečnosti, které zastupují jiné skutečnosti. Divadelní projev je soubor znaků... (HONZL)

A co to přesně je, ten „znak“?

**Kniha s podtitulem
NE ZCELA ÚSPĚŠNÝ POKUS
O ENCYKLOPEDICKÉ HESLO
SÉMIOTIKA DIVADLA**

Navrhuji tedy poněkud určitější (a užší) chápání sémiotiky jako vědy o nástrojích a technikách nepřímého a zprostředkovaného poznání.

(s. 8)

ŠKOLA	"Francouzská" Ženeva - Paříž - Kodaň - Paříž	"Americká" Cambridge (Mass.) - Baltimore - Chicago - Bloomington	"Britsko - kontinentální" Jena - Cambridge - Vídeň - Lwów - Oxford - Cambridge (Mass.)	"Slavistická" Moskva - Vídeň- Praha - Bratislava Cambridge (Mass.) - Tartu - Nitra	"Adeodatean" (Augustinean dle díla De magistro)
DISCIPLÍNA	sémologie sémiotika	sémiotika (do roku 1962) sémiotiky (po Margaret Mead)	filozofie jazyka analytická filozofie	ruský formalismus etc. pražský strukturali- smus etc.	technologie zprostředkovaných a nepřímých znalostí - jednotná teorie znaků a modelů
RÁMEC	Lingvistika jako sémologie Sémologie jako lingvistika	Logika jako sémiotika	"Lingvistický obrat ve filozofii"	(Moderní) teorie umění - Poetika - Estetika	OstENZE, hra a divadlo
PŘEDSTAVITELÉ	de Saussure (1857 - 1913) Hjelmslev Barthes Lévi-Strausse Lacan	Pierce (1839 - 1914) Morris	Frege (1848 - 1925) Russell, Wittgenstein, Wiener Kreis, Lwówsko - Krakovská škola, Oxfordská škola Obecná sémantika Quine, Goodman...	Jakobson (1896 - 1983) Bühler Mathesius, Mukarjovský, Lotman, Bachtin (Vološinov)	Sv. Augustin (354 - 430) Komenský, Kierkegaard, Hertz, Wittgenstein, Wiener - Rosenblueth, Gregory Bateson, Klír - Valach, Evreinoff, Goffman
PRINCIPY DOGMATA OBJEVY	<u>signifié</u> <u>signifiant</u> (akustický obraz - "image acoustique") $\frac{C}{E}$ (vyjádření obsahu) synchronie / diachronie jazyk / slovo (= kombinace / výběr fráze / paradigma denotace / konotace substance / forma vyjádření obsahu)	Objekt — Interpret Znak Tři kategorie ("1stness, 2ndness, 3rdness") ikona - index - symbol syntaktika - sémantika - pragmatika (Morris)	Znak Význam Δ Reference teorie typů, úrovně abstrakce, "map-territory relation" "meta" princip (často nepochopen, zneužit či nepřítomen v jiných sémiotických školách) kategorie chyb sémantické paradoxy performativita	CONTEXT Addressee Message Adresser Contact CODE functions Referential Emotive poetic conative Phatic Metalinguistic Defamiliarizace (ostranenie, aktualizace) Estetická funkce - Jiné než estetické funkce Metafora - metonymie Monolog - dialog Výrazový systém (Miko)	signum - res modely - originály reprezentace - prezentace meta věci - věci algebra epistemických situací polární extrém y modelování tělesných modelů hra jako model / model jako hra priorita hry na jazyk pravdivé/nepravdivé metakomunikace "toto je / není hra" modelování jako metoda vědy/života
RIZIKA EXCESY PATOLOGIE	Posedlost opozicemi Panlinguismus Jazykový imperialismus	Posedlost triádou Pansemiotický pohled na svět	"Rozpuštění" sémiotiky ve filozofii (a naopak)	Deformace skrz ideologické tlaky	panteatralismus divadelní imperialismus
SOUČASNÝ VÝVOJ	Greimas: čistý mysl Derrida: logocentrická poloha	Bense - Walther - Deledale Buczyńska - Garewicz Habermas, Apel, Oehler Sebeok	Tichý - TIL (transparentní intenzionální logika) Kritická metasémiotika : Jerzy Pelc	Červenka - Krausová - Uspenskij - Doležel - Firbas - Garvin - Procházka - Macura - Palek	Ivo Osolsobě

APPENDIX

FOUR MOST INFLUENTIAL SCHOOLS OF CONTEMPORARY SEMIOTIC THINKING (and ONE COMPLETELY UNINFLUENTIAL)

A synoptic table

ŠKOLA	"Francouzská" Ženeva - Paříž - Kodaň - Paříž	"Americká" Cambridge (Mass.) - Baltimore - Chicago - Bloomington	"Britsko - kontinentální" Jena - Cambridge - Vídeň - Lwów - Oxford - Cambridge (Mass.)	"Slavistická" Moskva - Vídeň - Praha - Bratislava Cambridge (Mass.) - Tartu - Nitra	"Adeodotean" (Augustinean dle díla De magistro)
DISCIPLÍNA	sémiologie sémiotika	sémiotika (do roku 1962) sémiotiky (po Margaret Mead)	filozofie jazyka analytická filozofie	ruský formalismus etc. pražský strukturali- smus etc.	technologie zprostředkovaných a nepřímých znalostí - jednotná teorie znaků a modelů
RÁMEC	Lingvistika jako sémiologie Sémiologie jako lingvistika	Logika jako sémiotika	"Lingvistický obrat ve filozofii"	(Moderní) teorie umění - Poetika - Estetika	Ostente, hra a divadlo
PŘEDSTAVITELÉ	de Saussure (1857 - 1913) Hjelmslev Barthes Lévi-Strausse Lacan	Pierce (1839 - 1914) Morris	Frege (1848 - 1925) Russell, Wittgenstein, Wiener Kreis, Lwówsko - Krakowská škola, Oxfordská škola Obecná sémantika Quine, Goodman...	Jakobson (1896 - 1983) Bühler Mathesius, Mukařovský, Lotman, Bachtin (Vološinov)	Sv. Augustin (354 - 430) Komenský, Kierkegaard, Hertz, Wittgenstein, Wiener - Rosenblueth, Gregory Bateson, Klír - Valach, Evreinoff, Goffman

ŠKOLA	"Francouzská" Ženeva - Paříž - Kodaň - Paříž	"Americká" Cambridge (Mass.) - Baltimore - Chicago - Bloomington	"Britsko - kontinentální" Jena - Cambridge - Vídeň - Lwów - Oxford - Cambridge (Mass.)	"Slavistická" Moskva - Vídeň - Praha - Bratislava Cambridge (Mass.) - Tartu - Nitra	"Adeodatean" (Augustinean dle díla De magistro)
PRINCIPY DOGMATA OBJEVY	<p><i>signifié</i> <i>signifiant</i> (akustický obraz - "image acoustique")</p> <p>$\frac{C}{E}$ (vyjádření obsahu)</p> <p>synchronie / diachronie jazyk / slovo (= kombinace /</p>	<p>Objekt — Interpret Znak</p> <p>Tři kategorie ("1stness, 2ndness, 3rdness")</p> <p>ikona - index - symbol syntaktika - sémantika - pragmatika (Morris)</p>	<p>Znak Význam Reference</p> <p>teorie typů, úroveň abstrakce, "map-territory relation" "meta" princip (často nepochopen, zneužit či nepřítomen v jiných sémiotických školách) kategorie chyb</p>	<p>CONTEXT Addressee Message Adresser Contact CODE</p> <p>functions Referential Emotive poetic conative Phatic Metalinguistic</p> <p>Defamiliarizace (ostranění, aktualizace) Estetická funkce - Jiné než estetické funkce</p>	<p>signum - res modely - originály reprezentace - prezentace meta věci - věci algebra epistemických situací polární extrém y modelování tělesných modelů hra jako model / model jako hra priorita hry na jazyk pravdivé/nepravdivé meta komunikace "toto je/není hra" modelování jako metoda vědy/života</p>
	výběr fráze / paradigma denotace / konotace substance / forma vyjádření obsahu		sémiotické paradoxy performativita	Metafora - metonymie Monolog - dialog Výrazový systém (Miko)	
RIZIKA EXCESY PATOLOGIE	Posedlost opozicemi Panlinguismus Jazykový imperialismus	Posedlost triádou Pansemiotický pohled na svět	"Rozpuštění" sémiotiky ve filozofii (a naopak)	Deformace skrz ideologické tlaky	panteatralismus divadelní imperialismus

ŠKOLA	"Francouzská" Ženeva - Paříž - Kodaň - Paříž	"Americká" Cambridge (Mass.) - Baltimore - Chicago - Bloomington	"Britsko - kontinentální" Jena - Cambridge - Vídeň - Lwów - Oxford - Cambridge (Mass.)	"Slavistická" Moskva - Vídeň - Praha - Bratislava Cambridge (Mass.) - Tartu - Nitra	"Adeodatean" (Augustinean dle díla De magistro)
--------------	--	---	---	---	---

RIZIKA EXCESY PATOLOGIE	Posedlost opozicemi Panlinguismus Jazykový imperialismus	Posedlost triádou Pansémiotický pohled na svět	"Rozpuštění" sémiotiky ve filozofii (a naopak)	Deformace skrz ideologické tlaky	panteatralismus divadelní imperialismus
SOUČASNÝ VÝVOJ	Greimas: čistý mysl Derrida: logocentrická poloha	Bense - Walther - Deledale Buczyńska - Garewicz Habermas, Apel, Oehler Sebeok	Tichý - TIL (transparentní intenzionální logika) Kritická metasémiotika : Jerzy Pelc	Červenka - Krausová - Uspenskij - Doležel - Firbas Garvin - Procházka - Macura - Palek	Ivo Osoľsobě